

Cod ECLI ECLI:RO:CAORA:2024:018.#####
ROMÂNIA
CURTEA DE APEL #####
Secția penală și pentru cauze cu minori
dosar nr. #####/111/2020*
Număr operator de date cu caracter personal: 3159

DECIZIA PENALĂ NR. ### /A/2024

Ședința publică din 11 iulie 2024

Complet de judecată compus din:

Președinte: #####

Judecător: #####

Grefier: #####

Ministerul ##### este reprezentat de către procuror ##### din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial #####.

Pe rol pronunțarea asupra apelului penal declarat de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial #####, împotriva sentinței penale nr. ### din data de 19 octombrie 2023 pronunțate de Tribunalul Satu #####, privindu-l pe inculpatul intimat #####, trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal raportat la art. 6 din Legea 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal, totul cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Se constată că dezbaterea pe fond asupra cauzei a avut loc la data de 17 ianuarie 2024, când părțile prezente au pus concluzii care au fost consemnate în încheierea de ședință din acea dată și s-a amânat pronunțarea hotărârii pentru data de 14 februarie 2024, 14 martie 2024, 11 aprilie 2024, 09 mai 2024, 06 iunie 2024, 20 iunie 2024, 04 iulie 2024, 11 iulie 2024, după care:

CURTEA DE APEL
DELIBERÂND

Asupra apelului de față, pe baza actelor și lucrărilor de la dosar, constată că prin sentința penală nr.###/2023 pronunțată la data de 19 octombrie 2023 de Tribunalul Satu #####, în baza art. 5 Cod penal, s-a reținut ca fiind mai favorabilă inculpatului #####, legea penală în vigoare după data publicării Deciziei nr. ### din 26 aprilie 2018 a Curții Constituționale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25.06.2018), până la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022 (30.05.2022). În baza art. 396 alin. 6 Cod procedură penală raportat la art. 16 alin. 1 lit. f Cod procedură penală, art. 154 alin. 1 lit. c Cod penal și art. 5 Cod penal, cu referire la art. 155 alin. 1 Cod penal interpretat prin Deciziile Curții Constituționale nr. 297/2018 și nr. 358/2022, precum și a celor statuate prin Decizia nr. ##/25.10.2022 pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a dispus încetarea procesului penal, ca urmare a intervenției prescripției răspunderii penale, față de inculpatul #####, fiul lui ##### și #####, născut la data de #####, în #####, județul Satu #####, CNP #####, cetățean român, stagiul militar satisfăcut, pensionar, cu domiciliul în #####, #####, fără antecedente penale, cu domiciliul procesual ales în #####, ##### & Asociații, cu privire la săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal, totul cu aplicarea art. 5 Cod penal.

S-a constatat că inculpatul ##### s-a aflat sub imperiul măsurilor preventive a reținerii, a arestului preventiv și a arestului la domiciliu începând cu data de 17.06.2015 și până la data de 12.09.2015, inclusiv.

În baza art. 289 alin. 3 Cod penal s-a dispus confiscarea specială de la inculpatul ##### a sumelor de bani obținute prin săvârșirea infracțiunii, respectiv: 68.750 lei și 17.410 euro.

În baza art. 393 alin. 3 raportat la art. 249 Cod procedură penală, s-a menținut sechestrul asigurator instituit în

cursul urmăririi penale prin ordonanța procurorului din data de 17.06.2015 emisă în dosarul de urmărire penală nr. ##/P/2015 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Bihor și pusă în aplicare prin procesul-verbal din data de 23.06.2015.

În baza art. 112 ind. 1 Cod penal s-a respins solicitarea procurorului privind confiscarea extinsă asupra următoarelor sume de bani, instrumente financiare și bunuri imobile:

- sumele de 152.934,04 lei și 18.500 forinți;

- 919 acțiuni ##### SA, 6 acțiuni la SIF5, 4.618 acțiuni la ##### ##### SA (TLV) și 1.323 acțiuni ##### SA (TLV 20);

- imobilul identificat cu cad 180103, înscris în CF nr. 180103 #####, reprezentând teren intravilan în suprafață de 1740 m.p., situat în #####, str. Caișilor, având valoarea de 52.200 lei, conform CVC nr. 771 din 29.07.2013.

În baza art. 274 Cod procedură penală a fost obligat inculpatul să plătească statului suma de 8.000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut următoarele:

Prin Rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial ##### emis în dosar nr. 148/D/P/2015 al acestei unități de parchet la data de 02.12.2020, și înregistrat pe rolul instanței sub dosar cu număr #####/111/2020, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului ##### ##### cu privire la săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal, totul cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Trecând la soluționarea cauzei pe baza actelor și lucrărilor de la dosar, precum și din dosarul de urmărire penală nr. 148/D/P/2015 al Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial ##### și în baza dispozițiilor legale aplicabile speței, s-au reținut următoarele:

În prealabil evaluării judiciare a cauzei, s-a reținut, din perspectiva incidențialității dispozițiilor art. 5 din Noul Cod penal, ca fiind mai favorabilă inculpatului, legea penală în vigoare după data publicării Deciziei nr. ### din 26 aprilie 2018 a Curții Constituționale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25.06.2018), până la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022 (30.05.2022), pentru următoarele rațiuni juridice:

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25.06.2018), s-a constatat neconstituționalitatea soluției legislative circumscrise sintagmei „oricărui act de procedura in cauza” din conținutul art. 155 alin. 1 Cod penal, supus controlului de constituționalitate, întrucât aceasta era lipsita de previzibilitate și, totodată, contrara principiului legalității incriminării, pentru ca sintagma are în vedere și acte ce nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului, nepermițându-i acestuia să cunoască aspectul întreruperii cursului prescripției și al începerii unui nou termen de prescripție a răspunderii sale penale.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 358 din 26 mai 2022 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 9 iunie 2022), s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 155 alin. 1 Cod penal, în ansamblul lor. Pentru a decide astfel, instanța de contencios constituțional a reținut că „55.(...) Decizia nr. ### din 26 aprilie 2018 sancționează «soluția legislativă» pe care textul de lege criticat o conținea, astfel că, (...), aceasta nu va putea fi încadrată în categoria deciziilor interpretative/cu rezervă de interpretare.”, ci „61.(...), prin efectele pe care le produce,(...) împrumută natura juridică a unei decizii simple/extreme, întrucât, constatând neconstituționalitatea faptului că întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale se realiza prin îndeplinirea «oricărui act de procedură în cauză», Curtea a sancționat unica soluție legislativă pe care dispozițiile art. 155 alin. 1 Cod penal o reglementau”.

Prin O.U.G. nr. 71/2002, publicată în M. Of. nr. 531 din 30 mai 2022 au fost modificate dispozițiile art. 155 alin. 1 Cod penal, textul legal prevăzând că: „Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedura in cauza care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului”.

Prin Decizia nr. ##/25.10.2022 pronunțată de către Înalta ##### de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care a fost chemată să se pronunțe asupra chestiunii de drept „##### normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului tempus regit actum”, s-a statuat cu privire la chestiune juridică în discuție că:

„Normele referitoare la întreruperea cursului prescripției sunt norme de drept penal material (substanțial) supuse din perspectiva aplicării lor în timp principiului activității legii penale prevăzută de art. 3 Cod penal, cu excepția

dispozițiilor mai favorabile, potrivit principiului mitior lex prevăzut de art. 15 alin. 2 din Constituție și art. 5 Cod penal.”

Din perspectiva Deciziilor Curții Constituționale nr. 297/2018 și nr. 358/2022, a intervenției O.U.G. nr. 71/2002 și a dispozițiilor Deciziei ICCJ nr. 67/25.10.2022(H.P.) se evidențiază că, în ceea ce privește întreruperea termenului prescripției răspunderii penale prevăzută de art. 155 alin. 1 Cod penal a existat următoarea succesiune de legi:

-de la data intrării în vigoare a Codului penal (1 februarie 2014) și până la publicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018(25.06.2018), textul art. 155 alin. 1 Cod penal a avut conținutul „Cursul termenului prescripției penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedura în cauză”.

-între data publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 (25.06.2018) și până la intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 71/2022(30.05.2022), inexistența întreruperii cursului prescripției răspunderii penale, în această perioadă de timp, fiind în vigoare doar prescripția generală.

-de la data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 71/2022(30.05.2022), textul art. 155 alin. 1 Cod penal are următorul conținut „Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedura în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului”.

Întrucât normele referitoare la întreruperea cursului prescripției sunt așadar norme de drept penal material (substanțial), acestea sunt supuse din perspectiva aplicării lor în timp principiului activității legii penale prevăzut de art. 3 Cod penal, cu excepția dispozițiilor mai favorabile, potrivit principiului mitior lex prevăzut de art. 15 alin. 2 din Constituție și art. 5 Cod penal.

Fiind astfel o instituție de drept penal, prescripția răspunderii penale beneficiază de regulile legii penale mai favorabile în ce privește cauzele de întrerupere sau suspendare, cât și a termenelor de prescripție.

Art. 5 Cod penal se aplică în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale. Caracterul „mai favorabil” se analizează în mod global, criteriile evaluate fiind extrase din cuprinsul unei singure legi, fără a se combina diferite dispoziții din legile penale succesive

S-a reținut astfel că, în ipoteza intervenției mai multor legi penale cărora li se poate atribui efect favorabil, se aplică legea identificată ca producând efectul cel mai favorabil inculpatului și totodată că, aplicarea legii penale mai favorabile se realizează global, nefiind permisă combinarea prevederilor din legi succesive, potrivit deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 372/20.05.2014.

Pe cale de consecință juridică, având în vedere aspectele reținute cu privire la efectele deciziilor Curții Constituționale, precum și cele statuate prin Decizia nr. ##/25.10.2022 pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a constatat că dispozițiile art. 155 alin. 1 Cod penal în forma în vigoare ulterior Deciziei nr. ###/2018(25.06.2018) și până la intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 71/2022(30.05.2022), constituie lege penală mai favorabilă în cauza pendinte, ca efect al inexistenței unui caz de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale, cu consecința incidentei exclusiv a termenelor generale de prescripție prevăzute de art. 154 Cod penal.

În ceea ce privește ipotezele de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022, s-a reținut că, se vor aplica numai cu privire la faptele comise începând cu data de 30 mai 2022, acestea neputând fi aplicate retroactiv în cauzele pendinte, neavând natura unei legi penale mai favorabile.

Astfel, din perspectiva argumentațiilor juridice mai sus expuse privind prescripția, în prezenta cauză, față de inculpatul ##### legea penală mai favorabilă evaluată în mod global este cea cuprinsă între data de 25 iunie 2018 (data publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr. ###/2018) și data de 30 mai 2022 (data intrării în vigoare a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022), deoarece art. 155 alin. 1 Cod penal, în forma în vigoare în acest interval de timp nu a reglementat nicio cauză de întrerupere a cursului termenului de prescripție, făcând inoperantă prescripția specială, prescripția răspunderii penale fiind analizată prin raportare la termenele generale prevăzute de art. 154 Cod penal.

Procedând la calificarea juridică a faptei reținute în sarcina inculpatului, din perspectiva situației faptice concrete, în condițiile incidentialității prevederilor legii penale mai favorabile conform art. 5 Cod penal, în sensul rațiunilor expuse mai sus, în drept s-a reținut că, fapta inculpatului #####, care, în calitate de medic primar - șef Serviciu expertiză medicală din cadrul Casei Județene de Pensii Bihor în perioada 11 mai - 15 iunie 2015, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a primit repetat, în mod direct sau prin intermediul inculpatei #####, sume de bani și foloase care nu i se cuveneau, cuprinse între 50 și 2000 de lei, respectiv între 50 și 500 de euro (în total 90.370 de lei, 17.760 de euro, 100 de dolari americani, 20 alcool dublu distilat din fructe

(palincă) și două pachete de cafea marca Lavazza de 250 grame fiecare), în legătură cu îndeplinirea unor acte ce intrau în îndatoririle de serviciu ale acestuia, respectiv încadrarea într-un grad de invaliditate, efectuarea revizuirii medicale, emiterea deciziei medicale asupra capacității de muncă, se circumscrie încadrării juridice a faptei de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și a art. 6 din Legea nr. 78/2000, totul cu aplicarea art. 5 Cod penal (491 de acte materiale).

S-a reținut că, la termenul de judecată din data de 12.09.2023, inculpatul, prin apărător ales, a solicitat, pe calea excepției, să se constate intervenția prescripției răspunderii penale în cauză, cu consecința încetării procesului penal față de inculpat, din perspectiva Deciziilor Curții Constituționale nr. 297/2018 și nr. 358/2022, arătând în mod expres că nu solicită continuarea procesului penal conform dispozițiilor art. 18 Cod procedură penală.

Astfel, s-a reținut că, potrivit art. 18 Cod procedură penală, în caz de amnistie, de prescripție, de retragere a plângerii prealabile, de existență a unei cauze de nepedepsire sau de neimputabilitate ori în cazul renunțării la urmărirea penală, suspectul sau inculpatul poate cere continuarea procesului penal.

Dispozițiile art. 18 Cod procedură penală consacră un drept suspectului/inculpatului de a solicita continuarea procesului penal pentru a demonstra existența unui caz ce împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale prevăzută de art. 16 alineat 1 lit. a-d Cod procedură penală.

Totodată, s-a reținut că, potrivit art. 396 alin. 7 și 8 Cod procedură penală, dacă inculpatul a cerut continuarea procesului penal potrivit art. 18 Cod procedură penală și se constată, ca urmare a continuării procesului, că sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. 1 lit. a - d, instanța de judecată pronunță achitarea, iar dacă s-a constatat că nu sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. 1 lit. a - d, instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal.

Astfel, o soluție de achitare pe unul din temeiurile prevăzute de art. 16 alin. 1 lit. a - d Cod procedură penală, se va putea dispune de către instanță numai dacă se solicită continuarea procesului penal.

Prin urmare, în condițiile în care după momentul intervenției cauzei de încetare a procesului penal, inculpatul nu a cerut continuarea procesului penal, instanța este obligată să pronunțe încetarea procesului penal pentru faptele ce fac obiectul acuzării, reținând încadrarea juridică echivalentă din legea penală nouă, reținută ca fiind mai favorabilă inculpatului.

de cele ce preced, trecând la examinarea incidențialității prescripției răspunderii penale în cauză, din perspectiva împlinirii termenului general de prescripție în raport cu momentul epuizării activităților infracționale ce fac obiectul actului de sesizare, prima instanță a reținut următoarele:

Infracțiunea continuată de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și a art. 6 din Legea nr. 78/2000, totul cu aplicarea art. 5 Cod penal (491 de acte materiale), reținută în sarcina inculpatului, a fost comisă în perioada 11 mai - 15 iunie 2015, activitatea infracțională fiind epuizată astfel la 15 iunie 2015.

S-a reținut astfel că, în cazul infracțiunii continuate termenul de prescripție a răspunderii penale curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, conform art. 154 alin. 2 Cod penal.

Infracțiunea de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal, cu referire la art. 6 din Legea nr. 78/2000, reținută în sarcina inculpatului, este pedepsită cu închisoarea de la 3 la 10 ani, termenul general de prescripție a răspunderii penale fiind, potrivit art. 154 alin. 1 lit. c Cod penal, de 8 ani.

Prin urmare, s-a constatat că din 15 iunie 2015 (data epuizării activității infracționale) a început să curgă, conform art. 154 alin. 2 Cod penal, termenul general al prescripției răspunderii penale de 8 ani, care s-a împlinit față de inculpat în 15 iunie 2023.

În ce privește cele două decrete prezidențiale prin care s-a decretat starea de urgență, s-a reținut că, suspendarea de drept, pe durata stării de urgență, a prescripției răspunderii penale, dispusă pe o durată totală de 60 de zile, prin art. 43 alin. 8 din Decretul Președintelui nr. 195 din 16 martie 2020, respectiv prin art. 64 alin. 13 din Decretul Președintelui nr. 240 din 14 aprilie 2020, nu operează.

Conform art. 156 Cod penal, cursul termenului prescripției răspunderii penale este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînălăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal. Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare. Potrivit art. 43 alin. 8 din Decretul Președintelui nr. 195 din 16 martie 2020, respectiv potrivit art. 64 alin. 13 din Decretul Președintelui nr. 240 din 14 aprilie 2020, pe durata stării de urgență, în cauzele în care nu se efectuează acte de urmărire penală sau procesul penal este suspendat potrivit prezentului decret, prescripția răspunderii penale se suspendă. Suspendarea operează de drept, fără a fi necesară emiterea unei ordonanțe sau a unei încheieri în acest scop.

Cu alte cuvinte, prin cele două decrete prezidențiale s-a reglementat suspendarea pe o durată totală de 60 de zile

a cursului prescripției penale, suspendare care pentru considerentele ce vor fi expuse, nu se poate considera că a produs efectul prevăzut.

Astfel, prin decizia Curții Constituționale nr. 152/din 06.05.2020 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 13.05.2020) instanța de contencios constituțional a apreciat, pe de o parte, că Decretul Președintelui prin care se instituie starea de urgență reprezintă un act administrativ cu caracter normativ, iar, pe de altă parte, că dispozițiile din anexa acestuia au fost emise cu depășirea de către Președinte a atribuțiilor sale constituționale și că măsura suspendării judecării unor cauze pe durata stării de urgență (ce poate aduce atingere dreptului la un proces echitabil, într-un termen rezonabil), nu putea fi dispusă de președinte, prin dispozițiile cuprinse în anexa la decretul de instituire a stării de urgență [„În primul rând, dacă legiuitorul constituant ar fi considerat că prin decret, ca act administrativ normativ, Președintele, ca autoritate executivă, poate adopta norme cu putere de lege în perioada stării de urgență sau de asediu, ar fi prevăzut în mod expres această delegare legislativă (...) În al doilea rând, legiuitorul constituant a prevăzut expres în norma-cadru privind măsurile excepționale - art. 93 alin. 2 că „##### Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă de drept în cel mult 48 de ore de la instituirea stării de asediu sau a stării de urgență și funcționează pe toată durata acestora”. Rațiunea obligării Parlamentului, prin Constituție, să funcționeze pe toată durata declarării stării de asediu sau a stării de urgență este tocmai aceea de a crea posibilitatea intervenției legislative în regim de urgență, în orice domeniu pe care situația de criză îl afectează, inclusiv și mai ales atunci când este vizată restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți fundamentale. (...) Astfel, norma constituțională constituie o garanție împotriva eventualelor excese sau abuzuri ale autorităților publice executive, Parlamentul, ca organ reprezentativ suprem al poporului, acționând ca un garant al drepturilor și al libertăților cetățenilor. În al treilea rând, existența unei stări de asediu sau de urgență se încadrează per se în ipoteza de incidență a prevederilor art. 115 alin. 4 din Constituție, care permit Guvernului să adopte ordonanțe de urgență „numai în situații extraordinare”. Așa fiind, inclusiv legiuitorul delegat are abilitarea constituțională să intervină cu celeritate și să modifice cadrul legislativ existent, adoptând măsurile normative pe care starea de fapt le impune. În concluzie, cadrul constituțional în vigoare delimitează în mod riguros competențele autorităților publice, respectiv partajarea atribuțiilor legislative de cele executive, excepția de la regulă fiind în mod expres reglementată și de strictă interpretare. (...) modul în care Președintele și-a exercitat atribuția constituțională, prin depășirea cadrului legal, nu este consecința vreunui viciu de neconstituționalitate a actului normativ de reglementare primară în virtutea și în limitele căruia autoritatea publică era abilitată să acționeze. Așa cum s-a precizat anterior, stabilind competențele fiecărei autorități publice implicate în gestionarea situației de criză care a generat instituirea stării de urgență, nicio dispoziție a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/1999 nu îl îndrituiește pe Președinte să acționeze dincolo de competențele sale constituționale (...). încuviințând instituirea stării de urgență, Parlamentul României avea obligația de a verifica îndeplinirea condițiilor constituționale și legale pe care decretul Președintelui trebuia să le respecte. Or, prin articolul unic al Hotărârii nr. 3 din 19 martie 2020 pentru încuviințarea măsurii adoptate de Președintele României privind instituirea stării de urgență pe întreg teritoriul României, Parlamentul s-a limitat să încuviințeze măsura, fără a-și îndeplini obligația de a verifica respectarea exigențelor pe care Constituția și legea le impun decretului Președintelui și de a sancționa exercitarea ultra vires a competențelor legale”].

în vedere considerentele deciziei de mai sus, nu se poate considera că a operat suspendarea cursului prescripției răspunderii penal în condițiile art. 156 Cod penal. Această concluzie își menține valabilitatea, chiar dacă cele două decrete prezidențiale au fost aprobate prin hotărâri ale Parlamentului (Hotărârea Parlamentului României nr. 3 din 19 martie 2020, respectiv Hotărârea Parlamentului României nr. 4 din 16 aprilie 2020), deoarece puterea legiuitoare a încuviințat doar instituirea stării de urgență, nu și celelalte măsuri adoptate prin aceste decrete.

În altă ordine de idei, s-a reținut că solicitarea parchetului privind condamnarea inculpatului ca urmare a inaplicabilității dispozițiilor privitoare la prescripție în lumina jurisprudenței CJUE, nu a fost primită, apreciindu-se că jurisprudența CJUE își găsește exprimare în cauze care au ca obiect infracțiuni ce aduc atingere intereselor UE (inclusiv Decizia recentă a CJUE din 24 iulie 2023 pronunțată în cauza C-107/23 PP, care tratează și problema prescripției răspunderii penale în contextul legislației române actuale), iar pe de altă parte riscul sistemic de impunitate a faptelor de corupție se regăsește doar la nivel de afirmație.

Drept consecință a tuturor considerentelor mai sus expuse, s-a dispus încetarea procesului penal, ca urmare a intervenției prescripției răspunderii penale, față de inculpatul ##### cu privire la săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal, totul cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Cu privire la măsurile de siguranță și respectiv măsurile asiguratorii incidente în cauză, prima instanță a reținut

următoarele:

Din coroborarea dispozițiilor art. 107 alin. 2 cu cele ale art. 15 alin. 1 Cod penal se desprinde concluzia că, dintre cele patru condiții a căror îndeplinire legiuitorul o cere pentru existența unei infracțiuni, doar două trebuie să existe pentru a se dispune măsurile de siguranță: fapta să fie prevăzută de legea penală și să fie nejustificată. Nu are relevanță, în ceea ce privește confiscarea specială, împrejurarea că fapta nu a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de lege ori nu este imputabilă persoanei care a comis-o.

Pentru această interpretare pledează, pe de o parte, dispozițiile art. 16 alin. 1 lit. b Cod procedură penală (care se referă, distinct, la neprevăderea faptei în legea penală și respectiv la lipsa vinovăției cerută de lege), cât și cele ale art. 16 alin. 1 Cod penal, conform cărora fapta constituie infracțiune numai dacă a fost săvârșită cu forma de vinovăție cerută de legea penală; per a contrario, fapta comisă cu o altă formă de vinovăție pierde caracterul de infracțiune, dar nu și pe cel de faptă prevăzută de legea penală.

Din interpretarea sistematică și juridică a textelor normative precitate, prin prisma situației faptice și juridice concrete, s-a constatat că inculpatul, a săvârșit fapta prevăzută de legea penală, nejustificată, ce i se impută, rațiuni juridice pentru care, în pofida soluțiilor de încetare a procesului penal ca urmare a intervenției prescripției răspunderii penale, măsura de siguranță a confiscării speciale, măsură de drept penal substanțial, se poate dispune, chiar și în absența răsturnării prezumției de nevinovăție prin hotărâre de condamnare, ea apărând ca fiind necesară și justificată în cauză, în raport cu scopurile prevăzute de art. 107 alin. 1 cu referire la art. 112 Cod penal, având în vedere natura coercitivă a acesteia și caracterul eminent preventiv, pentru a stopa starea de pericol creată și în vederea prevenirii altor fapte ilicite.

Pe cale de consecință juridică, în baza art. 289 alin. 3 Cod penal s-a dispus confiscarea specială de la inculpatul ##### a sumelor de bani obținute prin săvârșirea infracțiunii, respectiv 68.750 lei și 17.410 euro (fila 368 rechizitoriu).

În vederea punerii în executare a dispozițiilor privind confiscarea specială de la inculpat a sumelor de bani obținute din săvârșirea activității infracționale, în baza art. 393 alin. 3 raportat la art. 249 Cod procedură penală, s-a menținut sechestrul asigurator instituit în cursul urmăririi penale prin ordonanța procurorului din data de 17.06.2015 emisă în dosarul de urmărire penală nr. ###/P/2015 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Bihor și pusă în aplicare prin procesul-verbal din data de 23.06.2015.

În acord cu jurisprudența C.E.D.O., s-a constatat și respectarea exigențelor de proporționalitate a măsurilor asigurătorii în raport cu scopul urmărit, în conformitate cu garanțiile procedurale prevăzute de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Din această perspectivă, Curtea Europeană a statuat în repetate rânduri că o ingerință în dreptul de proprietate trebuie să fie prevăzută de lege și să urmărească unul sau mai multe scopuri legitime. În plus, trebuie să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopurile urmărite.

Cu alte cuvinte, trebuie să se stabilească dacă a fost păstrat un echilibru între cerințele interesului general și interesele persoanelor în cauză (cauza Silickienė contra Lituaniei).

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit că măsurile de confiscare constituie o parte a unei politici de prevenire a infracțiunilor.

În ceea ce privește confiscarea extinsă solicitată de către procuror, s-a reținut că în speță nu este întrunită cerința preliminară și esențială pentru antrenarea acestei măsuri de siguranță, impusă de prevederile art. 112 ind. 1 alin. 1 Cod penal, respectiv ca față de inculpat să se fi pronunțat în cauză o hotărâre judecătorească penală de condamnare, rațiuni juridice pentru care a fost respinsă cererea procurorului privind confiscarea extinsă asupra următoarelor sume de bani, instrumente financiare și bunuri imobile: sumele de 152.934,04 lei și 18.500 forinți; 919 acțiuni ##### SA, 6 acțiuni la SIF5, 4.618 acțiuni la ##### SA (TLV) și 1.323 acțiuni ##### SA (TLV 20); imobilul identificat cu cad 180103, înscris în CF nr. 180103 #####, reprezentând teren intravilan în suprafață de 1740 m.p., situat în #####, str. Caișilor, având valoarea de 52.200 lei, conform CVC nr. 771 din 29.07.2013.

Împotriva acestei hotărâri, în termen legal, a formulat apel Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial ##### solicitând admiterea apelului, desființarea în parte a sentinței și, în urma rejudecării, pronunțarea unei soluții de condamnare a inculpatului ##### sub aspectul săvârșirii infracțiunii de luare de mită în formă continuată (491 de acte materiale), dispunerea măsurii de siguranță a confiscării extinse, precum și instituirea măsurilor asigurătorii asupra tuturor bunurilor mobile și imobile proprietatea inculpatului până la concurența sumelor care fac obiectul confiscării speciale și a confiscării extinse.

S-a apreciat că soluția de încetare a procesului penal dispusă în cauză este nelegală prin neaplicarea directă a

dreptului european, respectiv nerespectarea principiului supremației dreptului european, care reclamă stabilirea de către organele judiciare române a unor sancțiuni efective și disuasive infracțiunilor de corupție, în baza tratatelor la care ##### este parte, chiar cu consecința înlăturării de la aplicare a dispozițiilor interne de orice fel. În conformitate cu Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (##### Cameră) din 21 decembrie 2021, cauzele conexe C-357/19, C-379/19, C- 547/19, C-811/19 și C-840/19 (##### Box Promotion și alții), s-a învederat că instanțele naționale trebuie să înlătore acele dispoziții sau practici, a căror aplicare ar duce la un risc sistemic de impunitate, cum ar fi cel care decurge din prescripția răspunderii penale și, în același timp, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a arătat că în prezența unui asemenea risc nu poate fi invocat un standard național mai ridicat de protecție, care ar fi de natură să compromită supremația, unitatea și caracterul efectiv al dreptului Uniunii.

S-a mai precizat că obligația de a lupta în mod efectiv împotriva corupției și în special a corupției la nivel înalt, care decurge din obiectivele de referință prezentate în anexa la Decizia ##### coroborate cu angajamentele specifice ale României, nu se limitează doar la cazurile de corupție care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii.

S-a arătat că se impune constatarea faptului că practica națională care ar rezulta în urma aplicării cu titlu obligatoriu a deciziilor Curții Constituționale nr. 297/2018 și nr. 358/2022, în interpretarea obligatorie a instanței supreme dată prin decizia nr. ##/2022, în sensul constatării intervenirii prescripției răspunderii penale, este de natură a împiedica sancționarea în mod efectiv și disuasiv a infracțiunilor de corupție la nivel național, deci în mod sistemic, generând impunitate generală. S-a precizat că obligația instanțelor naționale de a lăsa neaplicate Deciziile nr. 297/2018 și nr. 358/2022 ale Curții Constituționale, precum și Decizia nr. ##/2022 a Înaltei ##### de Casație și Justiție nu este de natură să aducă atingere nici principiului previzibilității, preciziei și neretroactivității infracțiunilor și pedepselor, nici principiului aplicării retroactive a legii penale mai favorabile, astfel cum sunt garantate la articolul 49 alineatul (1) din cartă.

Prin urmare, s-a apreciat că principiul care se deprinde este acela că, chiar dacă în perioada 25 iunie ##### # ## mai 2022 se constată un vid legislativ în ceea ce privește reglementarea cazurilor întreruptive de prescripție, se impune a fi luate în considerare actele de întrerupere a prescripției răspunderii penale conform legii în vigoare la acea dată, anterioare momentului 25 iunie 2018, precum și cele ulterioare datei de 30 mai 2022. Astfel, în prezenta cauză dacă se admite că în perioada 25 iunie ##### # ## mai 2022 există un vid legislativ în ceea ce privește reglementarea cazurilor întreruptive de prescripție, luând în considerare ultimul act de întrerupere a prescripției răspunderii penale, respectiv 4 martie 2016, se poate constata că la acest moment nu este împlinit termenul general de prescripție de 8 ani, iar ulterior datei de 30 mai 2022 au fost îndeplinite numeroase acte care au efect întreruptiv de prescripție de către instanța de judecată pe rolul căreia s-a aflat cauza. Pe cale de consecință, termenul general de prescripție va fi socotit împlinit în luna iunie a anului 2031.

În ceea ce privește nelegalitatea soluției de respingere a cererii privind dispunerea măsurii de siguranță a confiscării extinse, s-a arătat că sunt întrunite condițiilor legale pentru dispunerea măsurii de siguranță a confiscării extinse în baza art. art. 112 ind. 1 Cod penal, ținând seama și de următoarele elemente: relativ la infracțiunea comisă, pedeapsa prevăzută de lege este mai mare de 4 ani, maximul special în cazul infracțiunii de luare de mită fiind de 10 ani, infracțiunea comisă este susceptibilă să îi procure inculpatului un folos material, iar acesta a obținut în perioada 11 mai ##### ## iunie 2015 sumele de 90.370 de lei, 17.760 de euro, 100 de dolari americani, precum și alte bunuri, probele dosarului formează convingerea că bunurile dobândite și care pot face obiectul confiscării extinse provin din activități de luare de mită, iar valoarea bunurilor dobândite de inculpat și soția sa în perioada aprilie 2012 - decembrie 2015 depășește în mod vădit veniturile obținute de aceștia în mod licit, astfel cum rezultă din raportul de constatare întocmit de specialistul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție - Serviciul Teritorial #####.

Referitor la nelegalitatea soluției dispuse de prima instanță cu privire la măsurile asigurătorii s-a arătat că menținerea acestora nu mai era posibilă ca urmare a ridicării acestora prin decizia penală nr. ##/08.03.2022 pronunțată de Curtea de Apel ##### în dosarul nr. #####/111/2020/a2, definitivă.

Examinând legalitatea și temeinicia sentinței penale apelate, atât prin prisma motivelor de apel invocate, cât și din oficiu, sub toate aspectele de fapt și de drept ale cauzei, potrivit dispozițiilor art. 417 alin. 2 Cod procedură penală și art. 420 alin. 10 Cod procedură penală, Curtea constată următoarele:

Ca situație de fapt, s-a reținut prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial #####, emis în dosar nr. 148/D/P/2015, la data de 02.12.2020, că inculpatul #####, în calitate de medic primar - șef Serviciu expertiză medicală din cadrul Casei Județene de Pensii Bihor, în perioada 11 mai - 15 iunie 2015, în baza aceleiași rezoluții

infracționale, a primit repetat, în mod direct sau prin intermediul inculpatei #####, sume de bani și alte foloase care nu i se cuveneau, cuprinse între 50 și 2000 de lei, respectiv între 50 și 500 de euro (în total 90.370 de lei, 17.760 de euro, 100 de dolari americani, 20 litri alcool dublu distilat din fructe (palincă) și două pachete de cafea marca Lavazza de 250 grame fiecare, în legătură cu îndeplinirea unor acte ce intrau în îndatoririle de serviciu ale acestuia, respectiv încadrarea într-un grad de invaliditate, efectuarea revizuirii medicale, emiterea deciziei medicale asupra capacității de muncă.

Încadrarea juridică a faptelor mai sus arătate, este corectă, reprezentând infracțiunea de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și a art. 6 din Legea nr. 78/2000, totul cu aplicarea art. 5 Cod penal (491 de acte materiale).

În ce privește dispoziția de încetare a procesului penal, dispusă față de inculpatul #####, Curtea consideră că opțiunea legiuitorului român a fost aceea de a concepe instituția prescripției răspunderii penale ca una de drept penal substanțial în toate componentele sale [inclusiv termene (efectele prescripției răspunderii penale depind de împlinirea unui termen calculat în mod obiectiv, în funcție de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită), cauze de încetare sau suspendare, prescripție specială].

Astfel, prescripția răspunderii penale este reglementată în ansamblul ei în Codul penal, neexistând o reglementare structurată a instituției în Codul de procedură penală, acesta din urmă făcând referire la dispunerea unei soluții de clasare, respectiv de încetare a procesului penal în cazul intervenției prescripției. Deopotrivă, trebuie avut în vedere că prescripția (inclusiv în componentele ce țin de cauzele de întrerupere) este intim legată de conceptul de responsabilitate penală, care implică necesitatea existenței unei legi substanțiale care să permită persoanei să prevadă consecințele acțiunilor sale, precum și aplicabilitatea deplină a principiului legalității incriminării și a sancțiunilor (nullum crimen, nulla poena sine lege).

Legiuitorul român a considerat că trecerea timpului produce efecte de drept penal substanțial fie asupra răspunderii penale (prescripția răspunderii penale), fie asupra executării pedepsei (prescripția executării pedepsei), care relevă inutilitatea exercitării de către stat a funcției represive consecutiv comiterii unei infracțiuni, făcând astfel să înceteze raportul penal de conflict.

Întreruperea prescripției este în aceeași măsură o instituție de drept substanțial, fiind intim legată de instituția răspunderii penale, în sensul că evită stingerea rezonanței sociale a faptei ilicite prin efectuarea unor acte din care să rezulte că statul nu a renunțat la tragerea la răspunderea penală a infractorului. Întreruperea prescripției este prevăzută în Partea generală a Codului penal ca incident ce survine pe parcursul termenului de prescripție. Faptul că aceste acte sunt realizate în cadrul procesului penal reprezintă o formă naturală de exercitare a opțiunii represive de către stat prin intermediul unor acte judiciare, neputând să transforme natura juridică a instituției dintr-una de drept substanțial în una de procedură, ci doar să releve că răspunderea penală continuă să fie relevantă juridic prin deplasarea momentului de la care se socotește termenul de prescripție (prevederea începerii curgerii unui nou termen de prescripție de la data actului interruptiv și incidența altei instituții de drept penal substanțial – prescripția specială a răspunderii penale). Chiar dacă actul judiciar întreruptiv este unul procesual sau procedural, acesta trebuie analizat din perspectiva efectelor pe care le produce sub aspect substanțial, atunci când a fost întocmit în mod legal.

Așadar, prescripția răspunderii penale nu este concepută de legiuitorul român ca o instituție procedurală, așa cum este consacrată în legislația franceză sau belgiană drept o prescripție (extinctivă) a acțiunii penale (în considerarea faptului că acțiunea penală, ca orice acțiune în justiție, este împiedicată de trecerea unui interval de timp pentru a fi considerată o normă de procedură), care poate fi invocată ca o excepție de procedură, ci ca un impediment de drept substanțial la punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale (alături de alelalte impedimente de drept penale: cauzele justificative sau de neimputabilitate ori de nepedepsire), care poate fi invocat ca o apărare de fond.

Efectul principal al acestei instituții este înlăturarea răspunderii penale la data împlinirii termenului de prescripție, iar nu de stingere a acțiunii penale (mai întâi instanța constată intervenția prescripției răspunderii penale, iar apoi se reține impedimentul la exercitarea acțiunii penale care conduce la soluția de încetare a procesului penal); consecutiv producerii efectului substanțial la momentul împlinirii termenului de prescripție, se produce, în subsidiar, și un efect procedural constând în impedimentul la punerea în mișcare ori exercitarea acțiunii penale; acest efect secundar nu face ca prescripția răspunderii penale să poată fi percepută ca o instituție hibridă atât substanțială, cât și procedurală, deoarece impedimentul procedural este o consecință directă a efectului substanțial principal, neavând valențe proprii.

Fiind o instituție de drept penal, se vor aplica în privința prescripției răspunderii penale regulile legii penale mai favorabile atât în ceea ce privește termenele, cât și în ceea ce privește cauzele de întrerupere sau suspendare. Prin

urmare, aplicarea mecanismului legii penale mai favorabile trebuie să țină seama de Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României nr. 372 din 20 mai 2014) prin care a statuat aplicarea globală a legii penale mai favorabile.

În acest context trebuie menționat că nu numai în decizia nr. #/2014 pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, ci și în Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, prescripția răspunderii penale este apreciată ca fiind o instituție care aparține dreptului penal material și este supusă principiilor legii penale mai favorabile, diferența dintre cele două curți plasându-se în aprecierea diferită a modului de aplicare a legii penale mai favorabile [„întrucât nu se poate reține că norma din Codul penal care reglementează cu privire la o anumită instituție de drept penal (recidivă, concurs de infracțiuni, prescripție etc.) este independentă de legea căreia îi aparține. Această distincție are o deosebită importanță pentru înțelegerea conceptului de lege, pentru că numai așa se poate oferi noțiunii de «lege penală mai favorabilă» un înțeles constituțional”].

În consecință, Curtea apreciază ca fiind eronată analiza efectuată în ##### Parchetului ##### nr. 1470 /C/1364/III-13/2022 din 10.06.2022 privind criteriile unitare de aplicare a Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022, prin care se ajunge la concluzia că examinarea efectelor neconstituționalității art. 155 alin. (1) Cod penal nu antrenează principiul legii penale mai favorabile. Această concluzie vine în contradicție cu practica instanțelor și chiar a parchetelor (inclusiv a Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție) în interpretarea art. 155 alin. (1) Cod penal în lumina Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, anterior publicării Deciziei nr. ###/2022, prin care se considera că, în aplicarea legii penale mai favorabile (implicit prin considerarea instituției întreruperii prescripției răspunderii penale ca fiind una de drept material), cursul prescripției este întrerupt prin îndeplinirea oricărui act care trebuie comunicat suspectului sau inculpatului, iar nu a oricărui act de procedură. Astfel, anterior datei de 9 iunie 2022, parchetul achiesa la teza potrivit căreia modificarea domeniului de incidență a dispoziției din art. 155 alin. (1) C.pen. ca efect al reinterpretrării sale de către Curtea Constituțională este asimilabilă intervenției unei legi mai favorabile în sensul art. 5 alin. (2) din Codul penal, pentru ca ulterior, în data de 10 iunie 2022, consecutiv publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 358 din 26 mai 2022, să își modifice fără fundament această optică în sensul că dispozițiile art. 155 alin. (1) Cod penal, sunt norme de procedură.

În ce privește natura și efectele soluțiilor pronunțate de Curtea Constituțională cu privire la dispozițiile art. 155 alin. (1) Cod penal, constatăm că prin decizia nr. ### din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.155 alin. (1) din Codul penal (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25.06.2018), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională, deoarece respectivele dispoziții legale „31. (...) sunt lipsite de previzibilitate și, totodată, contrare principiului legalității incriminării, întrucât sintagma «oricărui act de procedură» din cuprinsul acestora are în vedere și acte ce nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului, nepermițându-i acestuia să cunoască aspectul întreruperii cursului prescripției și al începerii unui nou termen de prescripție a răspunderii sale penale”. Prin Decizia nr. ### din 26 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 9 iunie 2022), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt neconstituționale în ansamblul lor. Pentru a decide astfel, instanța de contencios constituțional a reținut că „55. (...) Decizia nr. ### din 26 aprilie 2018 sancționează «soluția legislativă» pe care textul de lege criticat o conținea, astfel că, (...), aceasta nu va putea fi încadrată în categoria deciziilor interpretative/cu rezervă de interpretare.”, ci „61. (...), prin efectele pe care le produce, (...) împrumută natura juridică a unei decizii simple/extreme, întrucât, constatând neconstituționalitatea faptului că întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale se realiza prin îndeplinirea «oricărui act de procedură în cauză», Curtea a sancționat unica soluție legislativă pe care dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal o reglementau (s.n.)”. Astfel, imperativul respectării efectului general obligatoriu al actelor de jurisdicție constituțională, consfințit de prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, reprezintă, fără îndoială, edificiul ordinii juridice constituționale specifice statului de drept. Aceasta este caracterizată în mod idiomatic de supremația legii fundamentale – și preeminența dreptului – sancționată în primul rând prin obligativitatea față de toate persoanele (erga omnes) a Deciziilor Curții Constituționale, în raport cu toate puterile etatice, inclusiv față de puterea judecătorească. Prin urmare, ținând seama de considerentele Deciziei nr. ###/2022, Curtea opinează că Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018 are natura juridică a unei decizii simple/extreme. Deopotrivă, trebuie avut în vedere

și faptul că, prin Decizia nr. ## din 11 noiembrie 2019 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 6.02.2020), Înalta ##### de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a arătat că „problema de drept asupra căreia instanțele s-au pronunțat în mod diferit excedează competenței instanței supreme, Curtea Constituțională fiind singura care poate statua asupra efectelor deciziilor pronunțate”. Astfel fiind, față de considerentele obligatorii ale Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022, Curtea opinează că Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018 este o decizie simplă non-textuală care alterează activitatea substanțială a normei unice pe care textul o conține, în sensul că, până la data modificării prevederilor art. 155 alin. (1) Cod penal prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2022, respectivul text normativ nu a reglementat un caz de întrerupere a prescripției răspunderii penale, deoarece unica soluție legislativă pe care textul a reglementat-o de la intrarea sa în vigoare la data de 1 februarie 2014, intră sub puterea general obligatorie a declarației de neconstituționalitate exprimate ca atare prin actul de jurisdicție constituțională. În ce privește aplicarea în cauzele pendinte a dispozițiilor art. 155 alin. (1) Cod penal, în forma în vigoare până la data modificării sale prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2022, conform Deciziilor Curții Constituționale nr. 297/2018 și nr. 358/2022, ca dispoziție ce face parte dintr-o lege penală mai favorabilă până la soluționarea definitivă a cauzei, constatăm că dispozițiile art. 155 alin. (1) Cod penal au natura unei legi penale substanțiale suspuse principiului aplicării legii penale mai favorabile, care se poate face în temeiul art. 5 alin. (2) din Codul penal și în cazul actelor normative declarate neconstituționale. Curtea reține că în literatura de specialitate s-a arătat că „aplicarea legii penale mai favorabile în cazul infracțiunilor în curs de judecată presupune fie un caz de retroactivitate atunci când legea mai favorabilă este legea nouă, fie un caz de ultraactivitate, în situația în care legea mai favorabilă este legea veche”, în ambele ipoteze determinarea urmând a se efectua în concret printr-o operațiune (imaginară) de comparare a efectelor pe care aplicarea legilor penale succesive le generează în cauza penală cu privire la situația persoanei acuzate (Fl. Streteanu, D. #####, Drept Penal. Partea generală, Ed. Universul Juridic, București, 2014, vol. I, p. 128 și 134). Unul dintre criteriile prin care se determină în concret legea penală mai favorabilă până la soluționarea definitivă a cauzei este cel al condițiilor de tragere la răspundere penală. În aplicațiunea concretă a respectivului criteriu, doctrina relevantă statuează că „va fi mai favorabilă legea care (...) prevede un termen de prescripție mai scurt sau permite împlinirea mai rapidă a termenului de prescripție (spre exemplu, nu prevede o anumită cauză de întrerupere)” (Fl. Streteanu, D. #####, op. cit., p. 135).

Prin urmare, fără a fi calificate ele însele ca mitior lex, Deciziile Curții Constituționale nr. 297/2018 și nr. 358/2022 configurează, prin efectele pe care le produc la nivelul normei înscrise în cadrul art. 155 alin. (1) Cod penal, un veritabil criteriu concret de determinare a legii penale mai favorabile până la soluționarea definitivă a cauzei, constând dintr-un regim juridic mai favorabil aplicabil unei cauze care înlătură răspunderea penală (prescripția răspunderii penale). Astfel fiind, legea penală care a reglementat în cuprinsul art. 155 alin. (1) Cod penal soluția normativă declarată neconstituțională, de la intrarea sa în vigoare (1 februarie 2014) și până la modificarea dispoziției legale prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2022, este o lege penală substanțială în concret mai favorabilă persoanei acuzate până la soluționarea definitivă a cauzei, aplicabilă astfel în mod global raportului de conflict.

Astfel fiind, pentru evitarea oricărui dubiu de interpretare, Curtea subliniază că prevederile art. 155 alin. (1) Cod penal, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2022, nu pot de plano produce efecte juridice întreruptive de prescripție după intrarea lor în vigoare în cauzele pendinte guvernate de legea penală mai favorabilă persoanei acuzate, care include norma declarată neconstituțională prin actele de jurisdicție constituțională sus iterate. Aceasta va ultraactiva, în aplicațiunea art. 5 Cod penal, guvernând regimul juridic al întreruperii termenului de prescripție a răspunderii penale și cu privire la actele subsecvente intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022.

Astfel fiind, Curtea opinează că, în aplicarea mitior lex, Deciziile Curții Constituționale nr. 297/2018 și nr. 358/2022 se aplică tuturor cauzelor penale care erau pendinte la data de 25 iunie 2018 (data publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr. ####/2018). În plus, niciun act efectuat în cadrul prezentului dosar penal până la data de 25 iunie 2018 – când s-a publicat Decizia nr. ### din 26 aprilie 2018 – nu poate produce efecte întreruptive de prescripție a răspunderii penale, în baza unei prevederi legale care, încă de la intrarea sa în vigoare, a configurat o unică soluție normativă neconstituțională, sancționată ca atare, atât prin intermediul Deciziei nr. ### din 26 aprilie 2018, cât și al Deciziei nr. ### din 26 mai 2022, aplicabile raporturilor juridice de conflict pendinte.

În consecință constatăm că în mod corect instanța de fond a reținut dispozițiile art. 5 cod penal în prezenta cauză. De asemenea, riscul sistemic de impunitate invocat de reprezentanta Ministerului ##### în susținerea motivelor

de apel formulate, este o susținere nefondată. Trebuie observat faptul că a durat 5 ani și 6 luni de la săvârșirea faptelor reținute în cauză și până la emiterea rechizitoriului, în condițiile în care alți inculpați care au fost cercetați de aceeași unitate de #####, împreună, pentru fapte similare, săvârșite în aceeași perioadă, angajați în cadrul aceleiași instituții și cu același mod de operare, au și executat pedepsele definitive pronunțate de instanțe, la data emiterii rechizitoriului în prezenta cauză. Prin urmare, nu putem vorbi de un risc sistemic, atâta timp cât soluționarea sa a fost tergiversată în mod nejustificat în cursul urmăririi penale.

Referitor la incidența prescripției răspunderii penale pentru infracțiunea de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și a art. 6 din Legea nr. 78/2000, săvârșită de inculpatul ##### în prezenta cauză, legea penală mai favorabilă evaluată în mod global este cea reținută de instanța de fond, cuprinsă între data de 25 iunie 2018 (data publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr. ###/2018) și data de 30 mai 2022 (data intrării în vigoare a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022).

Prin urmare, Curtea apreciază că dispozițiile art. 155 alin. (1) Cod penal ce nu includeau vreo cauză de întrerupere a cursului termenului de prescripție, reprezintă lege penală mai favorabilă în prezenta cauză, iar prescripția specială nu va opera, prescripția răspunderii penale urmând a fi evaluată prin raportare la termenele prevăzute de art. 154 Cod penal.

În ceea ce privește infracțiunea de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și a art. 6 din Legea nr. 78/2000, Curtea reține că aceasta este pedepsită cu închisoarea de la 3 la 10 ani, termenul general de prescripție a răspunderii penale fiind, potrivit art. 154 alin. (1) lit. c) Cod penal, de 8 ani.

Astfel, Curtea constată că la data de 15 iunie 2015 (data epuizării infracțiunii reținute în sarcina inculpatului #####), a început să curgă termenul general de 8 ani al prescripției răspunderii penale prevăzut de art. 154 alin. (1) lit. c) Cod penal, care s-a împlinit în data de 14 iunie 2023, conform art. 186 alin. (1) teza finală Cod penal.

Raționamentele de mai sus, sunt întărite și de Decizia H.P. nr.3717.06.2024 a Î.C.C.J. (nu a fost încă publicată în Monitorul Oficial la data redactării prezentei), prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: Instanțele de judecată sunt obligate să lase neaplicată dezlegarea chestiunii de drept privitoare la aplicarea principiului mitior lex în materia întreruperii cursului prescripției, dată prin Decizia nr. ##/2022 a Înaltei ##### de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în limitele rezultate din hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată în 24 iulie 2023 în cauza C-107/23 PPU și a stabilit că: „Instanțele de judecată nu pot lăsa neaplicată dezlegarea chestiunii de drept privitoare la aplicarea principiului mitior lex în materia întreruperii cursului prescripției răspunderii penale, dată prin Decizia nr. ##/2022 a Înaltei ##### de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în limitele rezultate din hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată în 24 iulie 2023 în cauza C-107/23 PPU (limite prevăzute în dispozitivul hotărârii la pct.1 teza a II-a)”. De asemenea, prin aceeași Decizie s-a mai stabilit că „Dezlegarea dată prin Decizia nr. ##/2022 a Înaltei ##### de Casație și Justiție- Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală se va aplica în condițiile stabilite de aceasta, și actelor de procedură efectuate înainte de 25 iunie 2018, data publicării Deciziei nr. 297/2018 a Curții Constituționale”.

În consecință, soluția dispusă de instanța de fond, respectiv încetarea procesului penal pornit împotriva inculpatului #####, în temeiul prevederilor art. 396 alin. (1) și (6) raportat la art. 16 alin. (1) lit. f) Cod de procedură penală, art. 154 alin. (1) lit. d) Cod penal și art. 5 Cod penal, cu referire la art. 155 alin. (1) Cod penal interpretat prin Deciziile nr. 297/2018 și nr. 358/2022 ale Curții Constituționale a României, pentru comiterea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și a art. 6 din Legea nr. 78/2000, este una corectă.

De asemenea, și soluția de respingere cu privire la solicitarea procurorului privind confiscarea extinsă, asupra sumelor de 152.934,04 lei și 18.500 forinți, cu privire la cele 919 acțiuni ##### SA, 6 acțiuni la SIF5, 4.618 acțiuni la ##### SA (TLV) și 1.323 acțiuni ##### SA (TLV 20), precum și cu privire la imobilul identificat cu cad 180103, înscris în CF nr. 180103 #####, reprezentând teren intravilan în suprafață de 1740 m.p., situat în #####, str. Caișilor, având valoarea de 52.200 lei, conform CVC nr. 771 din 29.07.2013, este legală și temeinică, întrucât potrivit art. 112 ind. 1, alin. 1 cod penal, confiscarea extinsă operează, în anumite condiții, însă doar în cazul în care se dispune o soluție de condamnare. Prin urmare, chiar dacă atât măsura confiscării speciale, cât și confiscarea extinsă, reprezintă măsuri de siguranță, confiscarea

specială poate fi dispusă chiar în lipsa unei soluții de condamnare pe fondul cauzei, pe când în cazul confiscării extinse, o astfel de soluție dispusă pe fondul cauzei, reprezintă o condiție obligatorie, în lipsa căreia este inutilă analiza oricăror alte condiții prevăzute de art. 112 ind. 1 cod penal. În mod evident, în cauză fiind dispusă în mod legal și temeinic încetarea procesului penal, ca urmare a intervenției prescripției răspunderii penale, nu se poate dispune confiscarea extinsă.

Pentru aceste considerente, Curtea, în baza art. 421 pct. 1 lit. b Cod procedură penală, va respinge ca nefondat apelul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial #####, împotriva sentinței penale nr. #### din data de 19 octombrie 2023, pronunțate de Tribunalul Satu ####, care, fiind legală și temeinică, va fi mențină în totalitate.

În baza art. 275 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare ocazionate cu apelul Parchetului, vor rămâne în sarcina statului.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE

În baza art. 421 pct. 1 lit. b Cod procedură penală, respinge ca nefondat apelul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial #####, împotriva sentinței penale nr. #### din data de 19 octombrie 2023, pronunțate de Tribunalul Satu ####.

Menține în totalitate sentința penală apelată.

În baza art. 275 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare ocazionate cu apelul Parchetului, rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată azi, 11 iulie 2024, prin punerea deciziei la dispoziția inculpatului și a procurorului, prin mijlocirea grefei instanței.

Președinte

#####

Judecător

#####

Grefier

#####

Red. ##### Jud. #####/11.07.2024

Jud. #####/ ##### R.

Tehnored. ##### /2ex